

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΓ'	Τὰ ἅγια Θεοφάνεια	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1221 ²	Παρασκευή 6 Ἰανουαρίου 2017 (2006)	Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Τὰ 5 βαπτίσματα

Ἡ περίοδος αὐτή, ἀγαπητοί μου, στὴ γλῶσσα τῆς Ἐκκλησίας ὀνομάζεται **Δωδεκαήμερον**, διότι διαρκεῖ δώδεκα ἡμέρες. Πρῶτὴ ἡμέρα εἶνε τὰ Χριστούγεννα καὶ τελευταία, μετὴν ὅποια κλείνει ὁ κύκλος, εἶνε ἡ σημερινή (ἂν ἀφαιρεθῆ ἡ χθεσινὴ ἡμέρα, ἡ παραμονή, ποὺ ἦταν νηστεία). Κεντρικὸ πρόσωπο, γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο στρέφονται ὅλες αὐτὲς οἱ ἐορτές, εἶνε ὁ Χριστός. Στὶς 25 Δεκεμβρίου τὸν εἶδαμε ὡς «ἥλιο τῆς δικαιοσύνης» (ἀπολυτ.) ν' ἀνατέλλῃ «ἐξ ὕψους» (Λουκ. 1,78), τὸν εἶδαμε νεογέννητο νὰ κλαυθμυρίζῃ μέσα στὴ φάτνη. Τὴν 1η Ἰανουαρίου τὸν εἶδαμε ὀκταήμερο βρέφος, νὰ δέχεται περιτομὴ καὶ νὰ λαμβάνῃ τὸ ὄνομα **Ἰησοῦς**, ποὺ σημαίνει σωτήρ, λυτρωτής. Καὶ σήμερα τὸν βλέπουμε ὄχι πλέον νήπιο, ἀλλὰ ὄριμο, τέλειον ἄνδρα, σὲ ἡλικία τριάντα ἐτῶν, νὰ βαπτίζεται στὰ ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου.

Στὸ σημεῖο ὅμως αὐτὸ ὠρισμένοι ρωτᾶνε· –Καλὰ τὰ ἄλλα χρόνια τῆς ζωῆς του, τὰ πρῶτα παιδικὰ καὶ τὰ τελευταῖα ἀνδρικὰ μετὰ τὴν βάπτισι· ἀλλὰ τὰ χρόνια τῆς νεότητος, **ἀπὸ δώδεκα μέχρι τριάντα, ποῦ ἦταν ὁ Χριστός;**... Ἐδῶ διάφοροι ὀρθολογισταὶ πλάθουν φαντασίες. Ὁ Χριστός, λένε, πῆγε στὶς Ἰνδίες κ' ἐκεῖ διδάχθηκε φιλοσοφία... Αὐτὰ ὅμως εἶνε ἀνυπόστατα· τὰ εὐαγγέλια, ποὺ εἶνε ἡ ἀκριβὴς ἐξιστόρησι τοῦ βίου τοῦ Χριστοῦ, λένε τὰ ἀντίθετα. Ὅτι ὁ Χριστός ἀπὸ τὴ μικρὴ του ἡλικία **ἔμεινε στὴ Ναζαρέτ καὶ ἐργαζόταν ὡς ξυλουργός** στὸ ἐργαστήριο τοῦ θεωρουμένου πατέρα του, τοῦ Ἰωσήφ. Γι' αὐτὸ ὠνομάστηκε **Ναζωραῖος**, ὅπως ἔλεγε καὶ ἡ ἐπιγραφή ἐπάνω στὸ σταυρό του· «*Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος...*» (Ἰω. 19,19). Ἔτσι ἦταν γνωστός. Γι' αὐτό, ὅταν ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια πῆγε στὴν πατρίδα του καὶ μίλησε στὸ μικρὸ του χωριό, ὅλοι ρωτοῦσαν κατάπληκτοι· «Μὰ πῶς αὐτὸς ξέρεῖ γράμματα, ἐνῶ δὲν ἔμαθε;» (Ἰω. 7,15). Ὅταν κάποιος φεύγῃ ἀπ' τὸ

χωριό του, οἱ χωριανοὶ ξέρουν ποῦ πηγαίνει καὶ τί κάνει. Ἐὰν λοιπὸν καὶ ὁ Χριστὸς πῆγαινε σὲ δασκάλους καὶ σχολές, θὰ τὸ ἤξεραν. Αὐτοὶ ὅμως λένε· «Πῶς τὰ ξέρεῖ αὐτὸς αὐτά;». Αὐτὸ εἶνε μία βεβαίωσις, ὅτι ὁ Χριστὸς ἦταν ἐκεῖ, γνωστός ὡς ἐργάτης, ὄχι ὡς διδάσκαλος, ἄσημος μέχρι τὸ τριακοστὸ ἔτος του.

Ἄλλ' ἐνῶ ὁ Χριστὸς ἦταν ἀκόμη ἄσημος, ἀνέτειλε στὸν ὀρίζοντα τῆς ἀνθρωπότητος φωτεινὸ ἀστέρι πρῶτου μεγέθους, ὁ **Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος**. Καὶ ὅπως πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἀνατέλλει ὁ αὐγερινός, ἔτσι πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ γεννήθηκε ὁ Πρόδρομος, σὰν ἀστέρι ποὺ προμηνύει τὸν ἥλιο.

Ἡ ζωὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου εἶνε θαυμαστή. Φυσιογνωμία ἀσκητικὴ, δὲν ἔζησε μέσα στὴ διεφθαρμένη κοινωνία. Ἀπὸ μικρὸς πῆγε στὴν ἔρημο, τὴ σχολὴ τῶν φιλοσόφων. Λιτὸς σὲ ὅλα. Φαγητό του ἦταν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο, ποτό του τὸ νερὸ τοῦ Ἰορδάνου, ροῦχο του μιὰ κάππα ἀπὸ τρίχες καμήλου, στρώμα του ἡ ἄμμος τῆς γῆς, στέγη του τὰ ἄστρα τ' οὐρανοῦ. Ἐγκρατής, ἔζησε σὰν ἄγγελος ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἶχε μιὰ μεγάλη ἀποστολή. Ὅταν ἔφτασε ἡ ὥρα, ἄφησε τὴν ἔρημο καὶ ἦρθε κοντὰ στὸν Ἰορδάνη. Ἐκεῖ ἔστησε τὸ προφητικὸ του βῆμα καὶ ἀπὸ 'κεῖ ἀπηύθυνε διάγγελμα πρὸς τὸν κόσμον, ποὺ ἄρχισε νὰ τρέχῃ κοντὰ του. Διάγγελμα αἰώνιο, παγκόσμιο, ἱστορικὸ, ὄχι σὰν τὰ ἀνούσια καὶ γελοῖα διαγγέλματα τῶν διαφόρων ἀρχηγῶν. Διάγγελμα, ποὺ ἐπανελάβε καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Τὸ διάγγελμα αὐτὸ εἶνε μία λέξι πού, ἂν δὲν τὴ νιώσῃ καὶ δὲν τὴν ἐφαρμόσῃ ὁ κόσμος, καμμία οὐσιαστικὴ μεταβολὴ δὲν θὰ γίνῃ. Καὶ ἡ λέξι αὐτὴ εἶνε τὸ **«Μετανοεῖτε»** (Ματθ. 3,2· 4,17)· αὐτὸ ἦταν τὸ κήρυγμά του. **«Μετανοεῖτε»**, δηλαδὴ ἀλλάξτε. Ἀλλάξτε τί; Ὅχι ἀπλῶς πουκάμισο καὶ γραβάτα, ἀλλαγὴ ἐξωτερικὴ, εὐκόλα πράγματα. Τὸ **«Μετανοεῖτε»** θὰ πῆ ἀλλαγὴ ποὺ ἀγγίζει τὰ

βάθη τῆς καρδιάς· σημαίνει ἀλλάξετε τρόπο ζωῆς. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλλαγὴ. Τὸ «*Μετανοεῖτε*» τὸ ἀπηύθυνε στὸν αἰμομεικτὴ βασιλιᾷ Ἡρώδη, στοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ἄρχοντες, στοὺς πλουσίους, στὸ λαό, σὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως.

Καὶ ὄντως πολλοὶ μετανοοῦσαν. Ἔρχονταν ἐκεῖ στὸν Ἰορδάνη καὶ ἐξωμολογοῦνταν τὶς ἁμαρτίες τους. Τὸ ἀκούσατε τί εἶπε τὸ εὐαγγέλιο στὶς Ὑρρες· «*ἐξωμολογοῦντο*» (βλ. Ματθ. 3,6. Μάρκ. 1,5). Ποῦ εἶνε ἐκεῖνοι ποῦ ρωτοῦν, ποῦ στηρίζεται ἡ ἐξομολόγησις; Ἡ ἐξομολόγησις εἶνε μέσ' στὴν Καινὴ Διαθήκη. Ἔρχονταν στὸν Ἰορδάνη, βαπτίζονταν κ' ἐξωμολογοῦνταν τὶς ἁμαρτίες τους στὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο.

Ἐκεῖ, ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, ἦρθε καὶ ὁ Χριστός. Κανείς δὲν τὸν γνώρισε. Ἀλλὰ ὁ Ἰωάννης ἀντελήφθη, ὅτι ἐνώπιόν του δὲν εἶχε ἕναν ἀπλὸ ἄνθρωπο· εἶχε ἐκεῖνον ποῦ λαχταροῦσαν οἱ αἰῶνες, εἶχε τὸ Μεσσία, τὸν **Σωτῆρα τοῦ κόσμου**. Καὶ ὑπεκλίθη. Ὅταν ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε νὰ τὸν βαπτίσῃ, ὁ Ἰωάννης εἶπε· Εἶμαι ἀνάξιος, «ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη νὰ βαπτισθῶ ἀπὸ σένα» (Ματθ. 3,14). Τέλος, ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς ἐπέμενε, ὁ Ἰωάννης ὑπέκυψε καὶ τὸν βάπτισε.

Λέει τὸ εὐαγγέλιο κάτι σπουδαῖο – καὶ μία λέξι του ἔχει μεγάλη σημασία. Ἄν προσέξατε, θ' ἀκούσατε νὰ λέη, ὅτι ὅταν βαπτίσθηκε ὁ Χριστὸς «*ἀνέβη εὐθύς ἀπὸ τοῦ ὕδατος*», ἀμέσως βγήκε ἀπ' τὸ νερό (ἐ.ἀ. 3,16). Τί σημασία ἔχει αὐτό; Σημαίνει τὸ ἐξῆς. Ὅλοι οἱ ἄλλοι, ὡς ἁμαρτωλοὶ ποῦ ἦταν, ἔμεναν μέσα στὰ νερά, καὶ ἔτσι ἀπὸ κεῖ ἐξωμολογοῦνταν τὶς ἁμαρτίες τους, καὶ ἄκουγε ὁ Ἰωάννης. Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς –μοναδικὸ φαινόμενο– **δὲν εἶχε καμμία ἁμαρτία** νὰ ἐξομολογηθῇ· γι' αὐτὸ μόλις μπῆκε βγήκε ἀπ' τὰ νερά. Αὐτὸ σημαίνει τὸ «*εὐθύς*».

Τότε συνέβη τὸ μέγα μυστήριο. Οἱ ἄπιστοι μπορεῖ ν' ἀμφιβάλλουν. Ἐμεῖς πιστεύουμε· ὁ Χριστιανὸς ἔχει καὶ μία ἄλλη, ἔκτη αἴσθησι, ποῦ λέγεται πίστις. Μὲ τὴν πίστι λοιπὸν πλησιάζουμε τὸ σημερινὸ μυστήριο, ποῦ ὑπερβαίνει τὴ λογικὴ. Τί συνέβη; Σχίσθηκαν οἱ οὐρανοί, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ οὐρανοῦ Πατὴρ ποῦ μαρτυροῦσε ὅτι «*Αὐτὸς εἶνε ὁ ἀγαπητός μου Υἱός, ἐν ᾧ εὐδόκησα*» (ἐ.ἀ. 3,17), καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο σὲ σχῆμα περιστερᾶς κατῆλθε ἐπάνω στὸ Χριστὸ γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ «*τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές*» (ἀπολυτ.). Αὐτὸ εἶνε τὸ μέγα μυστήριο· ὅτι **φανερώθηκε ὁ Θεός, ἡ ἁγία Τριάς**. Καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρουμε ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα ἔθνη καὶ θρησκείματα, ὅτι ἐμεῖς πιστεύουμε στὴν ἁγία Τριάδα. Πατὴρ, Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα· ἁγία Τριάς, ἐλέησον τὸν κόσμον σου!

* * *

Αὐτὸ τὸ γεγονός ἐορτάζουμε σήμερα, ἀγαπητοί μου. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος σὲ μία ὁμιλία του στὰ Φῶτα λέει, ὅτι ὑπάρχουν πέντε βαπτίσματα. Γιὰ μᾶς βέβαια τώρα **ἓνα βάπτισμα** εἶνε τὸ ἀπαραίτητο· γι' αὐτὸ ὁμολογοῦμε «*ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν*» (Σύμβ. πίστ.). Ἱστορικῶς ὅμως καὶ ἀγιογραφικῶς ὑπῆρξαν **πέντε βαπτίσματα**. Ποιὰ εἶνε αὐτά; Τὸ ἓνα εἶνε **τῶν Ἰουδαίων**, τὸ βάπτισμα τῆς μωσαϊκῆς νομοθεσίας (βλ. Α' Κορ. 10,2). Τὸ δεύτερο εἶνε τὸ βάπτισμα **τοῦ Ἰωάννου** τοῦ Προδρόμου στὸν Ἰορδάνη (βλ. Ματθ. 21,25 κ.ἀ.). Τὸ τρίτο εἶνε τὸ **χριστιανικὸ** βάπτισμα· «*Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε*» (Γαλ. 3,27). Τὸ τέταρτο εἶνε τὸ βάπτισμα **τῆς μετανοίας** καὶ ἐξομολογήσεως. Καὶ τὸ πέμπτο, ποῦ κανείς ἀπὸ μᾶς δὲν εἶνε ἄξιος γι' αὐτό, εἶνε τὸ μαρτύριο· οἱ μάρτυρες βαπτίζονται ὄχι πλέον στὰ νερά ἀλλὰ μέσα στὸ αἷμα τους. Τὸ βάπτισμα **τοῦ αἵματος** ὁδηγεῖ μὲ ἀσφάλεια στὴ σωτηρία· διότι μετὰ τὸ μαρτύριο δὲν ὑπάρχει πλέον ἁμαρτία.

Ἐμεῖς ἔχουμε βαπτισθῆ. Ἀλλὰ τελευταίως, μὲ τὴ ροπὴ ποῦ ὑπάρχει νὰ ἐκκοσμικεύσουν τὴν πατρίδα μας καὶ νὰ τὴν ἀποκόψουν ἀπὸ τὶς ρίζες της, ὅπως πλήττουν τὸ γάμο, ἔτσι θέλουν νὰ καταργήσουν καὶ τὸ βάπτισμα· θέλουν δηλαδὴ νὰ μὴν παίρνη τὸ ὄνομά του ὁ ἄνθρωπος στὴν ἱερὰ κολυμβήθρα, ἀλλὰ νὰ δηλώνουμε τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ στὸ ληξιαρχεῖο, σὲ κοσμικοὺς ἄρχοντας. Ἐμεῖς νὰ παραμείνουμε λαὸς ὀρθόδοξος, ποῦ πιστεύει καὶ θρησκεύει. **Νὰ κρατήσουμε τὸ βάπτισμα** καὶ νὰ τὸ δεχώμαστε ὡς ἱερὸ μυστήριο.

Ἐπειδὴ ὅμως μετὰ τὸ βάπτισμα πέφτουμε σὲ διάφορα ἁμαρτήματα, νὰ μὴ ἀμελοῦμε καὶ τὸ ἄλλο βάπτισμα, τῆς μετανοίας. Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει θεσπίσει **τὸ μυστήριο τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως**. Ἀκούσαμε στὸν ἐσπερινὸ τὸν προφήτη νὰ φωνάζη· «*Λούσασθε καὶ καθαροὶ γίνεσθε...*» (Ἠσ. 1,16· Ζ' ἀνάγν. ἐσπερινοῦ). Νὰ ὑπακούσουμε στὴ φωνὴ αὐτὴ, νὰ περάσουμε τὸν Ἰορδάνη τῆς ἐξομολογήσεως καὶ νὰ πλυθοῦμε στὸ δάκρυ τῆς μετανοίας.

Εἶθε ὁ Θεός, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο, νὰ φωτίσῃ ὅλους μας, ὥστε τὸ νέο αὐτὸ ἔτος νὰ εἶνε **ἔτος μετανοίας**. Μετανοίας τῶν ἀρχόντων μας, τῶν πλουσίων, τῶν πτωχῶν, τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν στρατιωτῶν, τῶν κληρικῶν, τῶν ἐπισκόπων, μετανοίας μικρῶν καὶ μεγάλων. Διότι μόνο ἔτσι τὸ ἔθνος μας θὰ εἶνε εὐλογημένο εἰς αἰῶνα αἰώνων· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**